

SADNI IZBOR ZA SLOVENIJO 2014

Predstavitve novega sadnega izbora – Sadnega izbora za Slovenijo 2014 je potekala **15. januarja 2015** na Kmetijskem inštitutu Slovenije v Ljubljani. Osnovo za vključitev novih sort v sadni izbor predstavljajo rezultati, ki jih pridobimo na podlagi preizkušanja novih (tujih) sort v naših pedoklimatskih razmerah. Preizkušanje sort sadnih rastlin poteka v okviru strokovne naloge "Posebno preizkušanje sort sadnih rastlin", katere naročnik in financer je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, koordinator strokovne naloge je Kmetijski inštitut Slovenije. Preizkušanje sadnih rastlin poteka trenutno pri naslednjih sadnih vrstah: jabolani, hruški, breskvi, nektarini, češnji, slivi, marelici, jagodi, malini, ameriški borovnici, orehu, leski, kostanju, oljki in kakiju. Znotraj nekaterih sadnih vrst je prišlo do vključitve novih sort v sadni izbor, ponekod pa je prišlo zgolj do premestitve sort iz seznama A v seznam B ali obratno. Pri nekaterih sadnih vrstah je sadni izbor ostal nespremenjen. Nekatere tržno manj zanimive ali tehnološko težje obvladljive sorte so bile iz sadnega izbora izločene. Sadne vrste, ki so s sortami zastopane v Sadnem izboru za Slovenijo 2014, so naslednje:

- jablana
- hruška
- azijska hruška ali nashi
- kutina
- breskev
- nektarina
- češnja
- višnja
- sliva
- marelica
- jagoda
- malina
- robida
- robida x malina (tayberry)
- rdeči ribez
- črni ribez
- kosmulja
- črni ribez x kosmulja (josta)
- ameriška borovnica
- bezeg
- oreh
- leska
- kostanj
- mandelj
- oljka
- kaki
- figa
- kivi

V nadaljevanju je podan seznam sort Sadnega izbora za Slovenijo 2014. Nove sorte sadnega izbora so označene z **rdečo barvo**.

Koordinator strokovne naloge
"Posebno preizkušanje sort sadnih rastlin"
Boštjan Godec, univ. dipl. ing. agr.

Kmetijski inštitut Slovenije
Oddelek za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo

JABLANA (*Malus x domestica*)

Skupina na škrlup občutljivih (neodpornih) jablanovih sort

Seznam A

DELCORF DELBARESTIVALE® (-35)
GALA (grupa) (-20)
ELSTAR (grupa) (-15)
JONAGOLD (grupa) (-5)
ZLATI DELIŠES (grupa) (0)
BRAEBURN (grupa) (+15)
FUJI (grupa) (+22)

Seznam B

PIROS (-45)
ZONGA* (-45)
SUMMERRED (-30)
ZARI* (-30)
SANSa (-28)
CIVNI* RUBENS® (-17)
MILWA* DIWA® JUNAMI® (-5)
PINOVA* (-3)
NICOGREEN* GREENSTAR® (+2)
PILOT (+2)
NICOTER* KANZI® (+3)
LA FLAMBOYANTE* MAIRAC® (+4)
MUTSU (+5)
IDARED (+10)
CAUDLE* CAMEO® CAMELA® (+15)
CRIPPS PINK* PINK LADY® (+40)

Skupina na škrlup odpornih jablanovih sort

Seznam A

NELA (-40)
COLLINA* (-35)
SANTANA* (-15)
DALINBEL* ANTARES® (-8)
ARIWA* (-3)
OPAL* (0)
ECOLETTE (+5)
TOPAZ* (+5)
RAJKA* (+5)
FLORINA (+10)
COOP 38* GOLDRUSH® (+25)

Seznam B

GAIA* (-29)
RENOIR (-24)
GEMINI (-23)
MERKUR* (-15)
COOP 39* CRIMSON CRISP® (-10)
SMERALDA* (-10)
CIVG 198* (MODI®) (-8)
SIRIUS* (-2)
ORION* (0)
DELFLOGA* DELBARDIVINE® (+7)
KARNEVAL* (+7)
PRIMIERA* (+10)
GOLDEN ORANGE* (+10)
LUNA* (+10)
FUJION* (+22)

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja (v dnevih) glede na sorto Zlati delišes, ki v osrednji Sloveniji v dolgoletnem povprečju zori med 15. in 20. septembrom.

**Skupina jablanovih sort stebričaste rasti
(balerinke)**

Seznam B

BOLERO (-10)
CHARLOTTE (-10)
STARCATS (-5)
POLKA (0)
WALTZ (+5)

Skupina starih jablanovih sort

Seznam B

BELIČNIK (-55)
GRAFENŠTAJNC (-20)
KOKSOVA ORANŽNA RENETA (-15)
ZLATA PARMENA (-15)
PISANI KARDINAL (-10)
CARJEVIČ (-3)
BOSKOPSKI KOSMAČ (-2)
DOLENJSKA VOŠČENKA (0)
JONATAN (0)
RUMENA LEPOCVETKA (+3)
GORIŠKA SEVKA (+10)
KANADSKA RENETA (+15)
LONDONSKI PEPING (+15)
ŠAMPANJSKA RENETA (+15)
BELI ZIMSKI KALVIL (+20)
GORENJSKA VOŠČENKA (+25)
ŠTAJERSKI MOŠANCELJ (+25)
ONTARIO (+30)
BOBOVEC (+35)
KRIVOPECELJ (+35)
ANANASOVA RENETA (+40)

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja (v dnevih) glede na sorto Zlati delišes, ki v osrednji Sloveniji v dolgoletnem povprečju zori med 15. in 20. septembrom.

HRUŠKA (*Pyrus communis*)

Seznam A

JUNIJSKA LEPOTICA (-50)
ZGODNJA MORETTINIJEVA (-21)
VILJAMOVKA (0)
KONFERANS (+26)
FETELOVA (+30)
HARROW SWEET* (+33)
KRASANKA (+55)

Seznam B

KLAPOVA (-17)
STARKRIMSON (-7)
RDEČA VILJAMOVKA (+5)
CONCORDE (+30)
DRUŠTVENKA (+32)
PAKHAMOVA (+34)
BOSKOVA STEKLENKA (+36)
ZIMSKA DEKANKA (+60)

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja (v dnevih) glede na sorto Viljamovka, ki v osrednji Sloveniji v dolgoletnem povprečju zori med 20 in 25. avgustom.

AZIJSKA HRUŠKA ali NASHI (*Pyrus pyrifolia* sin. *Pyrus serotina*)

Seznam B

KOSUI (-10)
PUNG (-7)
HOSUI (+10)
KUMOI (+12)

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja (v dnevih) glede na sorto hruške Viljamovka, ki v osrednji Sloveniji v dolgoletnem povprečju zori med 20 in 25. avgustom.

KUTINA (*Cydonia oblonga*)

Seznam B

LESKOVAČKA
CHAMPION
VRANJSKA

BRESKEV (*Prunus persica*)

Skupina rumeno mesnatih sort breskev

Skupina belo mesnatih sort breskev

Seznam A

MAYCREST (-28)

SPRINGCREST (-24)

SPRING LADY (-17)

SPRINGBELLE(-15)

REDHAVEN (0)

NORMAN (+7)

MARIA MARTA (+8)

VETERAN (+20)

FAYETTE (+31)

Seznam B

ROYAL GEM (-10)

ROYAL GLORY (-5)

RICH LADY* (0)

GLOHAVEN (+11)

ROMESTAR (+17)

SUNCREST (+18)

SYMPHONIE (+20)

Seznam B

ANITA (-25)

GRETA (+4)

BEA (+5)

MARIA BIANCA (+7)

REGINA BIANCA (+28)

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja v dnevih glede na sorto Redhaven, ki na Primorskem v dolgoletnem povprečju zori med 22. in 25. julijem.

NEKTARINA (*Prunus persica* var. *nucipersica*)

Skupina rumeno mesnatih sort nektarin

Seznam A

ARMKING (-20)

SPRING RED (+2)

STARK REDGOLD (+21)

Seznam B

LAURA (-20)

AMBRA* (-14)

AMIGA* (-2)

MARIA LAURA (+4)

PEGASO (+8)

MARIA AURELIA (+25)

SWEET RED (+30)

ORION (+30)

MAX (+32)

Skupina belo mesnatih sort nektarin

Seznam A

CALDESSI 2000 (-10)

CALDESSI 2010 (+30)

Seznam B

MARIA LUCIA (-19)

SILVER GIANT (+25)

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja v dnevih glede na sorto breskev Redhaven, ki na Primorskem v dolgoletnem povprečju zori med 22. in 25. julijem.

ČEŠNJA (*Prunus avium*)

Seznam A

PANARO 1* SWEET EARLY® (-5)

BURLAT (0)

SUMPACA* CELESTE® (+10)

GRACE STAR* (+10)

BLACK STAR* (+16)

KORDIA (+26)

REGINA (+30)

Seznam B

EARLISE EARLY LORY® (-3)

PANARO 2* EARLY STAR® (0)

MERCHANT (+6)

VIGRED (+10)

MAGAR* GARNET® (+10)

GIORGIA (+11)

NEW STAR (+13)

SUMGITA* CANADA GIANT® (+17)

VAN (+18)

SUMMIT(+19)

SUNBURST (+20)

GERMERSDORFSKA (+20)

HEDELFINŠKA (+22)

LAPINS (+24)

AXEL* ALEX® (+38-40)

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja (v dnevih) glede na sorto Burlat, ki na Primorskem v dolgoletnem povprečju zori okrog 20. maja.

VIŠNJA (*Prunus cerasus*)

Seznam B

GORSEMSKA

LOTOVKA

ŠUMADINKA

KELLERIS 16

SLIVA (*Prunus domestica*)

Seznam A

ČAČANSKA LEPOTICA

STANLEY

Seznam B

TOPFIRST

ČAČANSKA RANA

HANITA

ČAČANSKA NAJBOLJA

VALOR

VALJEVKA

PLUMTASTIC

JOJO

MARELICA (*Prunus armeniaca*)

Seznam A

AURORA

SAN CASTRESE

ORANGE RED

Seznam B

NINFA

BO 90610010* BORA®

PERLA

HARCOT

HARGRAND

MADŽARSKA

BERGERON

PISANA

TOMCOT

JAGODA (*Fragaria x ananassa*)

Skupina enkrat rodni sort jagod

Seznam A

ALBA* (-2)

CLERY* (0)

JOLY* (+3)

ASIA (+4)

AROSA* (+6)

ROXANA (+8)

Seznam B

HONEOYE* (-3)

DELY* (+2)

LIA* (+2)

ELSANTA (+4)

DARSELECT* (+4)

ANTEA (+5)

SONATA* (+7)

SYMPHONY* (+8)

IDEA (+10)

GALIA (+12)

LAETITIA* (+13)

Skupina večkrat rodni sort jagod

Seznam A

ALBION*

CAPRI*

Seznam B

MARA DES BOIS*

CHARLOTTE*

Opomba: V oklepaju je podan čas zorenja v dnevih glede na sorto Clery.

MALINA (*Rubus idaeus*)

Skupina enkrat rodni sort malin

Seznam A

GLEN AMPLE*

TULAMEEN

Seznam B

WILLAMETTE

MEEKER

Skupina dvakrat rodni sort malin

Seznam A

AUTUMN BLISS

POLKA

RAFZAQU* HIMBO TOP®

Seznam B

AMIRA*

ROBIDA (*Rubus fruticosus*)

Seznam A

LOCH NESS NESSY®

CHESTER CHESTER THORNLESS®

Seznam B

THORNFREE

JUMBO

KRIŽANEC ROBIDA X MALINA

Seznam B

TAYBERRY

RDEČI RIBEZ (*Ribes rubrum*)

Seznam A

JONKHEER VAN TETS

ROVADA

Seznam B

JUNIFER

ČRNI RIBEZ (*Ribes nigrum*)

Seznam A

TENAH

TITANIA

Seznam B

TSEMA

KOSMULJA (*Ribes grossularia*)

Seznam A

INVICTA

Seznam B

MAY DUKE

WHINHAM'S INDUSTRY

KRIŽANEC ČRNI RIBEZ X KOSMULJA

Seznam B

JOSTA

AMERIŠKA BOROVNICA (*Vaccinium corymbosum*)

Seznam A

DUKE

DRAPER*

BLUECROP

LIBERTY*

ELLIOTT

AURORA*

Seznam B

BLUETTA

NELSON

CHANDLER*

BRIGITTA

OZARKBLUE*

COVILLE

DARROW*

BEZEG (*Sambucus nigra*)

Seznam B

HASCHBERG

OREH (*Juglans regia*)

Seznam A

FRANQUETTE

ELIT

FERNOR

FERNETTE*

LARA

Seznam B

G – 139

PARISIENNE

HARTLEY

JUPITER

MB - 24

MEYLANNAISE

RONDE DE MONTIGNAC

RASNA

ADAMS

CHANDLER

CISCO

SAVA

KRKA

LESKA (*Corylus avellana*)

Seznam A

ISTRSKA DOLGOPLODNA LESKA

MERVEILLE DE BOLLWILLER

ENNIS

TONDA DI GIFFONI

DARIA

Seznam B

FERTILE DE COUTARD

BUTLER

SEGORBE

TONDA GENTILE ROMANA

FERCORIL CORABEL®

NEGRET

PAUJETET

GUNSLEBENSKA

RICCIA DI TALANICO

TONDA GENTILE DELLE LANGHE

HALSKA LESKA

ISTRSKA OKROGLOPLODNA LESKA

KRIŽANEC št. 119 (TORINO št. 119)

LEWIS

CLARK

OSU 228.084 TONDA PACIFICA®

KOSTANJ (*Castanea x sativa*)

Seznam A

MARSOL

MARAVAL

BOUCHE DE BETIZAC

PRECOCE MIGOULE

Seznam B

GARRONE ROSSO

SOBOTA

COLOSSAL

MARIGOULE

MANDELJ (*Prunus dulcis*)

Seznam B

TUONO

SUPERNOVA

NONPAREIL

FERRAGNES

TEXAS

CRISTOMORTO

OLJKA (*Olea europaea*)

Skupina sort oljk za predelavo v olje

Seznam A

ISTRSKA BELICA

LECCINO

Seznam B

ARBEQUINA

BUGA

CIPRESSINO

CORATINA

ČRNICA

FRANTOIO

GRIGNAN

LECCIO DEL CORNO

LECCIONE

MAURINO

MORAIOLO

OBLICA

PENDOLINO

Skupina sort oljk za predelavo v olje in za vlaganje (kombinirane sorte)

Seznam B

ITRANA

PICHOLINE

Skupina sort oljk za vlaganje

Seznam B

ASCOLANA TENERA

MATA

SANTA CATERINA

ŠORTA

KAKI (*Diospyros kaki*)

Seznam A

KAKI TIPO (PVNA)

Seznam B

AMANKAKI (PVNA)

JIRO C-24276 (PCNA)

HACHIYA (PCA)

FUJI (PCA)

TONE WASE (PVA)

ROJO BRILLANTE (PVA)

TRIUMPH (PVA)

FIGA (*Ficus carica*)

Skupina enorodnih sort fig

Seznam A

MILJSKA FIGA

Skupina dvorodnih sort fig

Seznam A

BELA PETROVKA

Seznam B

ZELENKA

FLAZANA

PINČICA

LAŠČICA

BELA BRUŽETKA

Seznam B

ZUCCHERINA

KIVI (*Actinidia deliciosa*, *Actinidia chinensis*)

Skupina sort, ki razvijejo plodove (ženske rastline)

Seznam A

HAYWARD

Skupina opraševalnih sort (moške rastline)

Seznam A

MATUA

TOMURI

Seznam B

SORELI*

Seznam B

BELEN*

*.....Zavarovanje sorte kot avtorskega dela na nivoju EU. Pri tem gre za zavarovanje pravic žlahtnitelja ali njegovega zastopnika, ki s tem pridobi izključno pravico do razmnoževanja sorte.

®.....Blagovna znamka oz. tržno ime sorte. Pod tem imenom je narejen marketinški pristop in razpoznavnost sorte.